ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1988

Vyhlásené: 21.09.1988 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

142

PŘEDSEDNICTVO ČESKÉ NÁRODNÍ RADY

vyhlašuje úplné znění zákona České národní rady ze dne 17. prosince 1981 č. 127 Sb., o vnitřním obchode, jak vyplývá ze změn a doplnění provedených zákonem České národní rady

ze dne 28. června 1988 č. 116 Sb.

ZÁKON České národní rady o vnitřním obchodě

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

ČÁST PRVNÍ
ÚVODNÍ USTANOVENÍ

§ 1
Předmět úpravy

(1) Vnitřní obchod je odvětvím socialistické hospodářské soustavy, které aktivně zprostředkovává spojení mezi výrobou, popřípadě dovozem spotřebního zboží (dále jen „zboží“) a jeho rozdělováním a spotřebou; tím napomáhá k uspokojování potřeb občanů na vnitřním trhu a k vytváření podmínek socialistického způsobu života.

(2) Zákon vymezuje postavení a úkoly vnitřního obchodu v souladu s hospodářskou a sociální politikou Československé socialistické republiky a upravuje podmínky provozování obchodní činnosti ve vnitřním obchodě, jakož i práva a povinnosti orgánů, organizací a občanů na tomto úseku.

§ 2
Základní úkol vnitřního obchodu

(1) Základním úkolem vnitřního obchodu je zabezpečovat v souladu s národohospodářskými plány a jednotnou socialistickou obchodní politikou rozvoj plánovitého, hospodárného a plynulého uspokojování potřeb občanů prodejem zboží a poskytováním služeb podle tohoto zákona na vnitřním trhu.

(2) Za plnění tohoto základního úkolu odpovídají orgány, které řídí obchodní činnost a organizace, které ji provozují.

(3) Ostatní orgány a organizace, které se svou výrobní nebo jinou činností podílejí na zabezpečování potřeb občanů na vnitřním trhu jsou povinny vytvářet podmínky potřebné k plnění úkolu podle odstavce 1.

§ 3
Jednotná socialistická obchodní politika

Ve vnitřním obchodě se uplatňuje jednotná socialistická obchodní politika, jejíž zásady určuje ministerstvo obchodu a cestovního ruchu České socialistické republiky (dále jen „ministerstvo obchodu a cestovního ruchu“) ve spolupráci s Českým svazem spotřebních družstev, ostatními ústředními orgány, v jejichž působnosti jsou organizace provozující obchodní činnost, a krajskými národními výbory.

ČÁST DRUHÁ
OBCHODNÍ ČINNOST A PODMÍNKY JEJÍHO PROVOZOVÁNÍ

Oddíl 1
Obchodní činnost

§ 4
Vymezení pojmu

Obchodní činností se pro účely tohoto zákona rozumí provozování maloobchodní činnosti poskytování obchodních služeb v souvislosti s maloobchodní činností, poskytování služeb veřejného stravování, ubytovacích služeb a služeb cestovních kanceláří, jakož i provozování velkoobchodní činnosti, pokud jsou uvedené činnosti provozovány na vnitřním trhu.

§ 5
Maloobchodní činnost

Maloobchodní činností se rozumí provozování prodeje, popřípadě obstarávání prodeje zboží občanům1) a v rozsahu a za podmínek stanovených prováděcím předpisem též organizacím.

§ 6
Obchodní služby

Obchodními službami se rozumí služby související s maloobchodní činností poskytované občanům k uspokojování jejich potřeb.

§ 7
Služby veřejného stravování

(1) Službami veřejného stravování se rozumí příprava a prodej jídel, polotovarů, nápojů, popřípadě doplňkový prodej zboží a poskytování služeb souvisejících s veřejným stravováním v odbytových střediscích veřejného stravování.

(2) Za služby veřejného stravování podle tohoto zákona se nepovažuje závodní stravovaní.2)

§ 8
Ubytovací služby

Ubytovacími službami se rozumí poskytování přechodného ubytování a služeb s ním souvisejících veřejnosti v závodech a zařízeních k tomu určených za úplatu.

§ 9
Služby cestovních kanceláří

Službami cestovních kanceláří se rozumí poskytování služeb účastníkům cestovního ruchu, zejména organizování rekreačních, turistických, tematických a jiných zájezdů a pobytů, poskytování a zprostředkování dopravy účastníkům cestovního ruchu, zajišťování služeb veřejného stravování, ubytovacích, průvodcovských a dalších souvisejících služeb.

§ 10
Velkoobchodní činnost

(1)Velkoobchodní činností se rozumí zabezpečování dodávek zboží z výroby, popřípadě z dovozu za účelem řádného a plynulého zásobování maloobchodní nebo jiné obchodní činnosti, popřípadě jiných odběratelů.

(2) Za velkoobchodní činnost podle tohoto zákona se nepovažuje činnost odbytových a zásobovacích organizací, pokud zabezpečují materiálně technické zásobování organizací.

§ 11

Obchodní činnost se provozuje v prodejnách, v odbytových střediscích veřejného stravování, v závodech a zařízeních poskytujících ubytovací služby, v cestovních kancelářích, v objednávkových kancelářích obchodu palivy, u čerpadel pohonných hmot, popřípadě v dalších provozovnách, které provozují obchodní činnost (dále jen „prodejna nebo provozovna“); jejich rozmístění se uskutečňuje v souladu se zájmy řádného a plynulého zásobování občanů a poskytování služeb.

§ 12

Podrobnější vymezení obsahu a rozsahu provozování obchodní činnosti upraví prováděcí předpis.

Oddíl 2
Oprávnění k provozování obchodní činnosti organizacemi

§ 13
Oprávnění k provozování obchodní činnosti

(1) Obchodní činnost mohou provozovat

a) organizace, které mají obchodní činnost stanovenou jako předmět své činnosti nebo které ji mohou provozovat v rámci předmětu své činnosti,2a)

b) ostatní organizace jen, pokud jim bylo uděleno povolení, popřípadě jsou k tomu jinak oprávněny podle tohoto zákona.

(2) Ustanovení zvláštních předpisů, pokud vyžadují k provozování některých obchodních činností zvláštní povolení,3) zůstávají nedotčena.

Povolovací řízení

§ 14

(1) Ministerstvo obchodu a cestovního ruchu uděluje povolení k provozování služeb cestovních kanceláří.

(2) Nejde-li o případ uvedený v odstavci 1, uděluje povolení k provozování obchodní činnosti místní národní výbor, v jehož územním obvodu bude obchodní činnost provozována.

§ 15

V zakládací listině, stanovách, ve statutu nebo v jiném aktu může být provozování služeb cestovních kanceláří jako předmět činnosti uvedeno jen na základě povolení uděleného ministerstvem obchodu a cestovního ruchu, pokud je toto povolení podle tohoto zákona třeba.

§ 16

- zrušen

§ 17

- zrušen

§ 18

- zrušen

§ 19
Zánik oprávnění

(1) Orgán, který je příslušný podle § 14 udělit povolení k provozování obchodní činnosti,

a) odejme toto povolení, jestliže bylo uděleno na podkladě nesprávných údajů uvedených organizací, nebo jestliže pominuly předpoklady, za kterých bylo uděleno anebo jestliže to vyžadují zájmy rádného a plynulého zásobování vnitřního obchodu nebo jiné důležité zájmy společnosti,

b) může toto povolení odejmout nebo změnit, jestliže oprávněná organizace nevyužívá povolení bez zvláštního důvodu nebo porušuje povinnosti uložené jí podle tohoto zákona.

(2) Oprávnění k provozování obchodní činnosti zaniká

a) zánikem oprávněné organizace,

b) odnětím povolení podle odstavce 1,

c) rozhodnutím, jimž byl orgánem státní správy příslušným k udělení povolení, vysloven souhlas s trvalým zastavením provozování obchodní činnosti, oznámeným organizací,

d) uskutečněním jednorázové obchodní činnosti,

e) uplynutím doby, na kterou bylo povolení uděleno.

Oddíl 3
Podmínky provozování obchodní činnosti

§ 20

(1) Organizace, která provozuje obchodní činnost, je povinna dodržovat podmínky stanovené tímto zákonem, prováděcími nebo zvláštními předpisy a podmínky stanovené v povolení k provozování obchodní činnosti, pokud takové povolení potřebuje; zejména je povinna

a) provozovat obchodní činnost v souladu se zásadami jednotné socialistické obchodní politiky,

b) dodržovat základní rozsah obchodní činnosti a zabezpečovat rovnoměrné uspokojování potřeb občanů a za tím účelem požadovat od dodavatelských organizací dostatečné množství zboží v potřebném sortimentu a v různých cenových polohách,

c) pečovat všestranně o bezpečnost a ochranu zdraví při práci a hygienické podmínky prodeje,

d) navrhovat příslušnému místnímu národnímu výboru úpravu prodejní nebo provozní doby (dále jen „prodejní doba“) a stanovenou prodejní dobu dodržovat a seznámit s ní občany,

e) dodržovat stanovené základní provozní a technické vybavení prodejen nebo provozoven, oborové normy o kategorizaci ubytovacích závodů a zařízení a odbytových středisek veřejného stravování,

f) chránit zájmy občanů ve vnitřním obchodě a aktivně působit na rozvíjení socialistických vztahů mezi pracovníky zabezpečujícími obchodní činnost a občany, zejména vést tyto pracovníky k ochotě, poctivosti a aktivnímu zájmu o spokojenost občanů,

g) dbát, aby pracovníci zabezpečující obchodní činnost měli stanovenou kvalifikaci a splňovali ostatní požadavky kladené na pracovníky prodejen nebo provozoven.

(2) Podrobnější podmínky provozování obchodní činnosti upraví prováděcí předpis.

Oddíl 4
Stanovení prodejní doby

§ 21

(1) Prodejní dobu v prodejnách nebo provozovnách stanoví, popřípadě mění příslušné místní národní výbory na návrh organizace oprávněné k provozování obchodní činnosti. Organizace je povinna návrh projednat s příslušným orgánem Revolučního odborového hnutí.

(2) Prodejní doba se stanoví, popřípadě mění ve shodě se společenským zájmem tak, aby občané měli možnost obstarat nákupy a služby v mimopracovní době a aby organizace provozující obchodní činnost účelně a hospodárně uspokojovala jejich potřeby na vnitřním trhu.

(3) Nepředloží-li organizace návrh na stanovení, popřípadě změnu prodejní doby prodejny nebo provozovny, nebo předloží návrh, který neodpovídá odstavci 2, stanoví prodejní dobu příslušný místní národní výbor po projednání s organizací a s příslušným orgánem Revolučního odborového hnutí.

Oddíl 5
Přechodné uzavření prodejny nebo provozovny

§ 22

(1) Prodejna nebo provozovna může být na nezbytně nutnou dobu uzavřena jen z důvodu

a) provádění inventarizace hospodářských prostředků,

b) živelní události,

c) úmrtí pracovníka nebo poskytnutí pracovního volna v souvislosti s jeho náhlým onemocněním nebo úrazem, popřípadě v souvislosti s náhlým onemocněním nebo úrazem jeho rodinného příslušníka, nebo má-li pracovník nárok na pracovní volno pro překážky v práci z důvodů obecného zájmu nebo pro důležité osobní překážky v práci,3a) jde-li o prodejnu nebo provozovnu s jedním pracovníkem,

d) havarijního stavu prodejny nebo provozovny nebo jejího zařízení,

e) adaptace nebo jiné úpravy prodejny nebo provozovny nebo jejího vybavení, popřípadě zařízení.

(2) Organizace provozující obchodní činnost je povinna projednat přechodné uzavření prodejny nebo provozovny s příslušným místním národním výborem.

(3) V jiných případech než jsou uvedeny v odstavci 1 muže být prodejna nebo provozovna na přechodnou dobu uzavřena jen se souhlasem příslušného místního národního výboru anebo na základe rozhodnutí jiného příslušného orgánu státní správy vydaného podle zvláštních předpisů.4)

(4) Při přechodném uzavření prodejny nebo provozovny je organizace provozující obchodní činnost povinna ve spolupráci s příslušným místním národním výborem zabezpečit náhradní prodej zboží nebo poskytování služeb jiným způsobem tak, aby bylo zajištěno v místě řádné a plynulé zásobováni občanů nebo zabezpečit v nejbližší prodejně nebo provozovně stejného sortimentního typu prodej zboží nebo poskytování služeb podle tohoto zákona.

Oddíl 6
Prodej zboží občany

§ 23

(1) Občan je oprávněn prodávat zboží jen v rozsahu a za podmínek stanovených na základě tohoto zákona nebo zvláštních předpisů.

(2) Rostlinné a živočišné výrobky z vlastní drobné zemědělské výroby a lesní plody mohou občané prodávat bez povolení, pokud zvláštní přdpisy5) nestanoví jinak.

§ 24

(1) Občané mohou prodávat vlastní po domácku vyráběné nebo zpracované výrobky na základě povolení, které uděluje místní národní výbor, v jehož územním obvodu má být prodej provozován.

(2) Místní národní výbor stanoví v uděleném povolení druhy výrobků, rozsah a místo prodeje, dobu platnosti povolení a popřípadě další podmínky, za nichž může občan tyto výrobky prodávat.

§ 25

Občan, kterému bylo uděleno povolení podle § 24,

a) může zboží prodávat jen na trzích nebo jiných místech určených příslušným místním národním výborem,

b) je povinen mít pří prodeji u sebe doklad o uděleném povolení k prodeji zboží a vykázat se jím na vyzvání oprávněných orgánu; zároveň je povinen na viditelném místě čitelně uvést svoje jméno a místo trvalého pobytu.

§ 26

Místní národní výbory vydávají tržní řády, ve kterých ve shodě se zájmy občanů stanoví podmínky pro prodej zboží na trzích, zejména stanoví dobu a místo prodeje zboží a výši poplatků za užívání veřejného prostranství.6)

§ 27

(1) Povolení k prodeji vlastních po domácku vyráběných nebo zpracovaných výrobků zaniká uplynutím doby, na kterou bylo uděleno, nebo smrtí občana.

(2) Povolení může být odňato, jestliže je občan bez zvláštního důvodu nevyužívá, porušuje povinnosti uložené mu na základě tohoto zákona nebo zvláštních předpisů nebo vyžadují-li to zájmy společnosti.

§ 28

Podrobnosti o obsahu žádosti o udělení povoleni k prodeji vlastních po domácku vyráběných nebo zpracovaných výrobků, podrobnější podmínky a rozsah provozování tohoto prodeje a druhy uvedených výrobků, k jejichž prodeji není třeba povolení, stanoví prováděcí předpis.

Oddíl 7
Ochrana zájmů občanu ve vnitřním obchodě

§ 29

(1) Organizace, které provozují obchodní činnost, jsou povinny kromě podmínek stanovených v § 20 a ve zvláštních předpisech7) dodržovat, popřípadě vytvářet další podmínky k ochraně zájmů občanu ve vnitřním obchode; zejména jsou povinny

a) zavádět a uplatňovat takovou organizaci práce a technologii provozu, která přispívá k řádnému a plynulému zásobování občanů a poskytování služeb,

b) pečovat o trvalé zvyšování úrovně nabídky zboží, poskytovaných služeb a obsluhy v prodejnách nebo provozovnách,

c) provádět jakostní a cenovou přejímku tak, aby se zamezilo prodeji zboží neodpovídajícího technickým normám, cenovým a jiným předpisům,8) popřípadě estetickým požadavkům; ve vnitřním obchodě nesmí být prodáváno zboží, které neodpovídá předpisům o bezpečnosti a ochraně zdraví,

d) uplatňovat vůči dodavatelům aktivně požadavky na zvyšování technické a estetické úrovně zboží a jeho obalu a dbát na zvyšování jeho užitné hodnoty,

e) v souladu se zvláštními předpisy9) uplatňovat požadavky na tvorbu progresivních technických norem a na jejich změny, navrhovat výrobky k povinnému hodnocení a využívat jeho výsledku, zejména ve spolupráci s výrobními organizacemi zabezpečovat označování výrobků stupněm jakosti, popřípadě informací o výjimce z technických norem,

f) zabezpečovat informovanost občanů o prodávaném zboží a poskytovaných službách.

(2) Ministerstvo obchodu a cestovního ruchu, Český svaz spotřebních družstev, ostatní ústřední orgány a národní výbory, v jejichž působnosti jsou organizace provozující obchodní činnost, vytvářejí ve spolupráci s ústředními orgány dodavatelských organizací ucelený systém obchodně politických, právních, technickoorganizačních, výchovných a kontrolních opatření k dalšímu prohlubování a realizaci ochrany zájmů občanů ve vnitřním obchodě.

(3) Jestliže občan uplatní právo z odpovědnosti za vady zboží nebo služeb (dále jen „reklamace“), je vedoucí prodejny nebo provozovny nebo jím pověřený pracovník povinen po pečlivém přezkoumání o reklamaci rozhodnout ihned, ve složitých případech do tří dnů. Vyřízení reklamace týkající se vad zboží nesmí být činěno závislým na vyjádření dodavatelské organizace. Předpis o vyřizování reklamací občanů musí být v každé prodejně nebo provozovně umístěn na dobře viditelném a přístupném místě.

(4) Postup a podrobnosti při vyřizování reklamací občanů upraví prováděcí předpis.

ČÁST TŘETÍ
ŘÍZENÍ VNITRNÍHO OBCHODU

Oddíl 1
Odvětvově řízení vnitřního obchodu a cestovního ruchu

§ 30

(1) Ministerstvo obchodu a cestovního ruchu Český svaz spotřebních družstev, ostatní ústřední orgány a národní výbory jsou ve vzájemné spolupráci v organizacích, které jsou v jejich působností, a provozují obchodní činnost, povinny v souladu s úkoly stanovenými národohospodářskými plány, jednotnou socialistickou obchodní politikou a s využitím stanovených ekonomických nástrojů

a) zabezpečovat jednotná ekonomická pravidla ve vnitřním obchodě s přihlédnutím ke zvláštnostem družstevního obchodu, veřejného stravování a cestovního ruchu,

b) podporovat vytvářením vhodných podmínek socialistickou podnikavost, rozvíjení hospodářské soutěže a zabezpečovat jednotné zásady ochrany zájmů občanů na vnitřním trhu,

c) přispívat k rozvoji odvětví vnitřního obchodu a cestovního ruchu vhodnou vědeckotechnickou a investiční politikou,

d) provádět soustavnou analýzu vývoje odvětví vnitřního obchodu a cestovního ruchu,

e) vytvářet základní podmínky sociálního rozvoje, výchovy a stabilizace kádrů ve vnitřním obchodě,

f) zajišťovat podle zvláštních předpisů10) pohotovou a jednotnou informační soustavu v odvětví vnitřního obchodu.

(2) Ministerstvo obchodu a cestovního ruchu koordinuje zabezpečování úkolů uvedených v odstavci 1.

(3) Zásady provádění výzkumu vnitřního trhu a spotřebitelské poptávky a jejího usměrňování stanoví prováděcí předpis.

Oddíl 2
Orgány státní správy pro vnitřní obchod

§ 31

(1) Státní správu v odvětví vnitřního obchodu vykonávají a úkoly stanovené podle tohoto zákona plní orgány státní správy pro vnitřní obchod, kterými jsou

a) ministerstvo obchodu a cestovního ruchu jako ústřední orgán státní správy pro vnitřní obchod a pro cestovní ruch,

b) národní výbory.

(2) Při výkonu státní správy v odvětví vnitřního obchodu příslušné ústřední orgány s orgány uvedenými v odstavci 1 v potřebném rozsahu spolupracují a pomáhají jim; zvláštní předpisy upravující postavení a úkoly družstevních organizací nejsou přitom dotčeny.

Oddíl 3
Působnost orgánů statní správy pro vnitřní obchod

§ 32
Ministerstvo obchodu a cestovního ruchu

Ministerstvo obchodu a cestovního ruchu

a) řídí výkon statni správy a ve stanovených případech vykonává státní správu pro vnitřní obchod a cestovní ruch; vykonává též státní obchodní dozor,

b) určuje ve spolupráci s Českým svazem spotřebních družstev, ostatními ústředními orgány, v jejichž působnosti jsou organizace provozující obchodní činnost, a krajskými národními výbory zásady jednotné socialistické obchodní politiky, koncepci rozvoje odvětví vnitřního obchodu a cestovního ruchu, činí zásadní opatření k zabezpečení řádného a plynulého zásobování občanů a ochrany jejich zájmů ve vnitřním obchodě a cestovním ruchu, opatření ke zlepšení poskytovaných služeb ve vnitřním obchode, včetně usměrňování prodeje zboží, jakož i opatření v cestovním ruchu,

c) podílí se na tvorbě státního plánu hospodářského a sociálního rozvoje za odvětví vnitřního obchodu a cestovního ruchu,

d) zabezpečuje podle zvláštních předpisu a jednotných zásad příslušných ústředních orgánu státní správy provádění cenové, mzdové, finanční a investiční politiky a vědeckotechnického rozvoje ve vnitřním obchodě a cestovním ruchu,

e) zabezpečuje podle zvláštních předpisů a jednotných zásad příslušných ústředních orgánů státní správy úkoly a zapojení vnitřního obchodu clo mezinárodní dělby práce, vědeckotechnické spolupráce a výzkumu,

f) plní další úkoly ve vnitřním obchodě vyplývající z tohoto zákona a zvláštních předpisů.

§ 33
Národní výbory

(1) Národní výbory v rámci své územní působnosti

a) ve spolupráci s organizacemi provozujícími obchodní činnost sledují a hodnotí úroveň uspokojování potřeb občanů, vytvářejí podmínky a navrhují nebo samy provádějí potřebná opatření k zajištění řádného a plynulého zásobování občanů a poskytování služeb,

b) ve spolupráci s organizacemi provozujícími obchodní činnost vypracovávají koncepci rozvoje sítě vnitřního obchodu, veřejného stravování, cestovního ruchu a kontrolují její realizaci,

c) vykonávají státní obchodní dozor,

d) plní další úkoly ve vnitřním obchodě a cestovním ruchu vyplývající z tohoto zákona a zvláštních předpisů.

(2) Místní národní výbory vedle působnosti uvedené v odstavci 1 dále

a) stanoví, popřípadě mění prodejní dobu v prodejnách nebo provozovnách,

b) projednávají přechodné uzavírání prodejen nebo provozoven a udělují k němu souhlas,

c) povolují občanům prodej vlastních po domácku vyráběných nebo zpracovaných výrobků (§ 24 odst. 1),

d) určují tržiště, popřípadě jiná místa pro prodej zboží občany a vydávají tržní řád,

e) udělují povolení organizacím k provozování obchodní činnosti (§ 14 odst. 2),

f) projednávají přestupky podle tohoto zákona,

g) dávají souhlas k rozmístění prodejen nebo provozoven, k zahájení, ukončení, omezení nebo zrušení jejich činnosti tak, aby bylo zabezpečeno účelné a hospodárné uspokojování potřeb občanů na vnitřním trhu,

h) mohou zřizovat spotřebitelské rady.

§ 34

- zrušen

§ 35

- zrušen

§ 36

- zrušen

ČÁST ČTVRTÁ
STÁTNÍ OBCHODNÍ DOZOR VE VNITRNÍM OBCHODĚ

§ 37

(1) Orgány státního obchodního dozoru v odvětví vnitřního obchodu jsou národní výbory a ministerstvo obchodu a cestovního ruchu.

(2) Při výkonu státního obchodního dozoru dozírají příslušné orgány, zda organizace, které provozují obchodní činnost, a občané, kteří prodávají zboží, dodržují podmínky a plní povinnosti stanovené na základě tohoto zákona, jakož i povinnosti uložené opatřeními orgánů státní správy.

(3) Zjistí-li orgán státního obchodního dozoru nedostatek, vyzve organizaci nebo občana prodávajícího zboží, aby zjednal nápravu; pří výkonu dozoru v prodejnách nebo provozovnách může ve své působnosti vydávat nezbytné zákazy, jakož i činit zatímní opatření k odstranění nedostatků.

§ 38

(1) Pracovníci orgánu státního obchodního dozoru jsou při plnění svých úkolů oprávněni vstupoval do prodejen nebo provozoven, zařízení a objektů, pokud k tomu není třeba povolení podle zvláštních předpisů, provádět potřebná šetření, požadovat potřebné údaje a vysvětlení a nahlížet do příslušných dokladů. Při výkonu státního obchodního dozoru jsou povinni vykazovat se průkazem orgánu státního obchodního dozoru a zachovávat mlčenlivost o skutečnostech tvořících předmět státního, hospodářského nebo služebního tajemství.

(2) Orgán státního obchodního dozoru si může ve složitých případech přibrat ke spoluprácí znalce, který pak má oprávnění příslušející podle odstavce 1 pracovníkům orgánu státního obchodního dozoru.

§ 39

Místní národní výbory k zabezpečování úkolů spojených s výkonem státního obchodního dozoru mohou zřizovat spotřebitelské rady.11)

§ 40

- zrušen

§ 41

Při výkonu státního obchodního dozoru se orgány dozoru opírají o zkušenosti a iniciativu pracujících a spolupracují s orgány lidové kontroly a s orgány Revolučního odborového hnutí a jiných společenských organizací; mohou si též vyžádat spolupráci orgánů sledujících dodržování cen, jakosti a zdravotní nezávadnosti zboží a hygienických předpisů v prodejnách nebo provozovnách.

§ 42

V každé prodejně nebo provozovně musí mít občan k dispozici knihu přání a stížností, do které může zapsat své stížnosti, oznámení a podněty.

§ 43

V každé prodejně nebo provozovně musí být inspekční kniha, do které je povinen příslušný orgán učinit záznam o provedené kontrole a o zjištěných skutečnostech, včetně navržených nebo uložených opatření k odstranění nedostatků.

§ 44

Zvláštní předpisy upravující postavení a úkoly orgánů státních inspekcí[12)] nejsou tímto zákonem dotčeny.

§ 45

Prováděcí předpis upraví podrobněji výkon státního obchodního dozoru, vedení knih přání a stížností, způsob vyřizování stížností, oznámení a podnětů občanů zapsaných v knize přání a stížností a vedení inspekčních knih.

ČÁST PÁTÁ
POKUTY A JINÉ SANKCE

§ 46

(1) Okresní národní výbor, městský národní výbor nebo místní národní výbor ve střediskové obci může za nedostatky zjištěné orgány státního obchodního dozoru uložit pokutu až do výše 50 000 Kčs organizaci, která

a) nezajišťuje podmínky pro výkon státního obchodního dozoru, brání v jeho výkonu nebo neprovede ve stanovené lhůtě opatření uložené orgánem státního obchodního dozoru anebo neodstraní závadu zjištěnou při výkonu státního obchodního dozoru ve lhůtě stanované pro zjednání nápravy,

b) nedodržuje podmínky pro provozování obchodní činnosti stanovené tímto zákonem nebo na základě něho uložené.

(2) Zjistí-li porušení povinnosti podle odstavce 1 jiný orgán státního obchodního dozoru, než který je uveden v odstavci 1, oznámí to příslušnému okresnímu národnímu výboru s návrhem na uložení pokuty.

(3) Při stanovení výše pokuty se přihlíží zejména k závažnosti a době trvání protiprávního jednání, k míře zavinění, k rozsahu způsobené škody, zejména k rozsahu poškození občana.

§ 47

(1) Pokuta je splatná do třiceti dnů ode dne, kdy nabylo právní moci rozhodnutí, jímž byla uložena.

(2) Pokutu lze organizaci uložit do jednoho roku ode dne, kdy se o porušení povinnosti dozvěděl příslušný národní výbor, nejpozději však do tří let ode dne, kdy k porušení povinnosti došlo.

§ 48

Uložením pokuty organizaci zůstává nedotčena odpovědnost organizace, popřípadě jejích pracovníků podle zvláštních předpisů.

§ 49
Přestupky při prodeji zboží občany

(1) Za přestupek při prodeji zboží občany muže místní národní výbor uložit

a) důtku,

b) pokutu ve výši uvedené v odstavci 2 nebo 3,

c) propadnutí zboží.

(2) Pokutu až do výše 2000 Kčs lze uložit občanovi, který se dopustí přestupku tím, že

a) poruší povinnost stanovenou tržním řádem,

b) prodává zboží na místě, kde prodej zboží není dovolen,

c) nevykáže se příslušným orgánům povolením k prodeji zboží,

d) neuvede na viditelném místě čitelně svoje jméno a místo trvalého pobytu,

e) poruší jinou povinnost stanovenou tímto zákonem nebo na základě něho uloženou.

(3) Pokutu až do výše 5000 Kčs lze uložit občanovi, který se dopustí přestupku tím, že

a) prodává zboží, k jehož prodeji je třeba povolení, bez tohoto povolení nebo provozuje neoprávněně obchodní činnost,

b) poškozuje občana na ceně, sortimentu, jakosti, množství nebo hmotnosti prodávaného zboží.

§ 50
Propadnutí a zabrání zboží

(1) Jestliže občan prodává zboží vadné jakosti nebo za neodpovídající cenu nebo prodává zboží bez povolení, může místní národní výbor vyslovit

a) propadnutí zboží, jehož bylo použito ke spáchání přestupku a které náleží občanovi, který se přestupku dopustil,

b) zabrání zboží, jehož bylo použito ke spáchání přestupku, avšak pachatele nelze volat k odpovědnosti nebo mu věc nenáleží.

(2) Propadnutí zboží může místní národní výbor vyslovit i vedle důtky nebo pokuty.

(3) Vlastníkem propadlého nebo zabraného zboží se stává stát.

§ 51

Není-li v tomto zákoně výslovně stanoveno jinak, platí o přestupcích a jejich projednávání obecné předpisy.13)

§ 52

Pokuty uložené podle § 46 a 49 jsou příjmem národních výborů, které je uložily.

ČÁST ŠESTÁ
PŘECHODNÁ USTANOVENÍ

§ 5313a)

(1) Organizace, které oprávněně provozují ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona obchodní činnost, k níž je podle něho třeba povolení, jsou oprávněny ji provozovat ve stejném rozsahu i nadále jen, pokud tuto skutečnost oznámí do šesti měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona orgánu státní správy, který by jinak byl příslušný podle § 14; neučiní-li tak, považují se za neoprávněné provozovatele.

(2) Oznamovací povinnost podle odstavce 1 se považuje za splněnou, provede-li ve stejné lhůtě oznámení orgán, který je oprávněn požádat o povolení podle § 14 odst. 2 písm. a).

§ 54

Občan, který je oprávněn ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona prodávat vlastní po domácku vyráběné nebo zpracované výrobky, je povinen, pokud chce tyto výrobky, dále prodávat, požádat příslušný místní národní výbor do šesti měsíců po uvedeném dni o udělení povolení k prodeji výrobků podle tohoto zákona; neučiní-li tak, jeho oprávnění k prodeji zaniká.

ČÁST SEDMÁ
ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 55
Společná ustanovení

(1) Ustanovení tohoto zákona se nevztahují na

a) prodej léčiv nebo zdravotnických potřeb, pokud je provozován organizacemi nebo zařízeními jednotné zdravotnické soustavy,

b) prodej a rozšiřování periodického tisku, prodej poštovních a jiných cenin a prodej filatelistického zboží a reproduktorů rozhlasu po drátě, pokud jsou provozovány organizacemi nebo zařízeními spojů,

c) obchodní činnost organizací řízených ministerstvem kultury České socialistické republiky,

d) prodej devocionálií nebo církevní literatury, pokud je provozován církví nebo náboženskou společností,

e) zahraničně hospodářskou činnost.14)

(2) Rozsah a podmínky provozování obchodní činnosti v útvarech a zařízeních ozbrojených sil a ozbrojených sborů vzájemně dohodnou ministerstvo obchodu a cestovního ruchu, federální ministerstvo národní obrany, federální ministerstvo vnitra a ministerstvo spravedlnosti České socialistické republiky.

§ 55a

Na řízení o udělení souhlasu místního národního výboru k přechodnému uzavření prodejny nebo provozovny z důvodů přejímky zboží se nevztahují obecné předpisy o správním řízení.15)

§ 56
Zmocňovací ustanovení

Ministerstvo obchodu a cestovního ruchu vydá v dohodě se zúčastněnými ústředními orgány obecně závazné právní předpisy k provedení § 5, § 12, § 20 odst 2, § 28, § 29 odst. 4, § 30 odst. 3 a § 45.

§ 57
Zrušovací ustanovení

Zrušují se

1. zákon č. 160/1949 Sb., o vnitřním obchodě,
2. vyhláška ministerstva vnitřního obchodu č. 13/1968 Sb., kterou se vyhlašují pravidla obchodního podnikání, ve znění vyhlášky č. 105/1971 Sb.,
3. vyhláška ministerstva vnitrního obchodu č. 218/1954 Ú. l., o jednotném vedení knihy přání a stížností v maloobchodních prodejnách a závodech společného stravování,
4. vyhláška ministerstva vnitřního obchodu č. 177/1956 Ú. l. o zařazování zavodů veřejného stravování do cenových skupin, ve znění zákona České národní rady č. 146/1971 Sb.

§ 58
Účinnost zákona

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. dubna 1982.

Zákon České národní rady č. 116/1988 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady o vnitřním obchodě, nabyl účinnosti dnem 1. července 1988.

Kempný v. r.

1) § 239 odst. 1 občanského zákoníku č. 40/1964 Sb.

2) Nařízení vlády Československé socialistické republiky č. 127/1982 Sb., o závodním stravování.

2a) § 18a odst. 1 hospodářského zákoníku č. 109/1964 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

3) Např. zákon č. 147/1983 Sb., o zbraních a střelivu, a vládní nařízení č. 56/1967 Sb., o jedech a jiných látkách škodlivých zdraví.

3a) § 21 a 27 nařízení vlády Československé socialistické republiky č. 54/1975 Sb., kterým se provádí zákoník práce.

4) Např. zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu stavební zákon).

5) Např. zákon č. 61/1964 Sb., o rozvoji rostlinné výroby zákon č. 20/1966 Sb)., vyhláška federálního ministerstva zemědělství a výživy č. 73/1985 Sb., o základních podmínkách dodávky zemědělských výrobků a zemědělských potřeb.

6) Zákon č. 82/1952 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

7) Např. občanský zákoník č. 40/1964 Sb., ve znění pozdějších předpisů (úplné znění č. 70/1983 Sb.), zákon č. 20/1966 Sb.

8) Např. zákon č. 30/1968 Sb., o státním zkušebnictví, ve znění zákona č. 54/1987 Sb. (úplné znění č. 84/1987 Sb.).

9) Zákon č. 96/1964 Sb., o technické normalizaci.
Zákon č. 30/1968 Sb.

10) Zákon č. 21/1971 Sb., o jednotné soustavě sociálně ekonomických informací.

11) § 65 zákona č. 69/1967 Sb., o národních výborech, ve znění pozdějších předpisů (úplné znění č. 140/1988 Sb.).

12) Zákon ČNR č. 63/1986 Sb., o České zemědělské a potravinářské inspekci.
Zákon ČNR č. 64/1986 Sb., o České obchodní inspekci.

13) Zákon č. 60/1961 Sb., o úkolech národních, výborů při zajišťování socialistického pořádku, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád).

13a) Podle čl. II zákona ČNR č. 116/1988 Sb., organizace, které oprávněně provozuji ke dni 1. července 1988 služby cestovních kanceláři, jsou oprávněny je provozovat ve stejném rozsahu i nadále jen, pokud tuto skutečnost oznámí do šesti měsíců od tohoto dne ministerstvu obchodu a cestovního ruchu; neučiní-li tak, považují se za neoprávněné provozovatele.

14) Zákon č. 42/1980 Sb., o hospodářských stycích se zahraničím, ve znění zákona č. 102/1988 Sb.

15) Zákon č. 71/1967 Sb.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.